

**STOP
IT NOW!**

0800 200 50

Bel gratis en anoniem

H A N D L E I D I N G S T A R T H E T G E S P R E K

Het bespreekbaar maken van bezorgdheden met een naaste

- Stop it Now! Vlaanderen -

Kader

Wat is 'Stop it Now!'?

Stop it Now! is een **gratis, anonieme en vertrouwelijke hulplijn** die ondersteuning biedt aan iedereen die pedofiele gevoelens ervaart of zich zorgen maakt over zijn/haar seksuele gevoelens of gedrag ten aanzien van minderjarigen. Stop it Now! is er ook voor iedereen die zich zorgen maakt over de gevoelens of het gedrag van een naaste.

Wat is het probleem?

Het is voor de dichte omgeving vaak heel erg schrikken wanneer ze ontdekken dat iemand met pedofiele gevoelens worstelt, seksuele gevoelens heeft of gedrag stelt ten aanzien van minderjarigen, of wanneer iemand uit de omgeving misbruikbeelden van minderjarigen heeft bekeken. Familieleden, vrienden, collega's,... weten niet altijd bij wie ze terecht kunnen. Ondersteuning zoeken bij deze bezorgdheden is een grote stap. Deze vragen en bezorgdheden bespreekbaar maken met de persoon waarover men bezorgd is, is voor hen vaak een nog moeilijkere stap.

Waarom ondersteuning van de sociale omgeving?

Ook de sociale omgeving heeft recht op ondersteuning bij het omgaan met deze bezorgdheden en andere vragen naar hulp. Bovendien is het erg belangrijk een klimaat te creëren waar **bezorgdheden bespreekbaar gemaakt worden**, zonder iemand bij voorbaat te veroordelen. Hierbij kan de sociale omgeving ondersteuning gebruiken van Stop it Now!. Stop it Now! heeft ervaring in het bespreekbaar maken van deze problematiek.

Daarnaast ervaren mensen met pedofiele gevoelens, en personen die zich zorgen maken over hun eigen seksuele gevoelens of gedrag ten aanzien van minderjarigen, vaak gevoelens van schaamte, angst en eenzaamheid. Ze ervaren een groot stigma en hebben het gevoel nergens terecht te kunnen. Het kan daarom ook voor hen een groot verschil maken dat de bezorgdheden bespreekbaar gemaakt worden. Samen kan er op zoek worden gegaan naar ondersteuning en hulp.

Sociale steun is tot slot essentieel ter preventie van seksueel kindermisbruik. Het wegvallen van steun kan immers risico verhogend werken voor mensen die worstelen met een seksuele aantrekking naar kinderen.

Door het bespreekbaar maken van de bezorgdheden kan de sociale omgeving bijdragen tot de ondersteuning van een gestigmatiseerde doelgroep en mogelijk ook direct of indirect tot de preventie van seksueel kindermisbruik.

Doelstelling?

Stop it Now! wil op deze manier de dichte omgeving van mensen die zich zorgen maken over hun seksuele gevoelens of gedrag ten aanzien van minderjarigen, beter bereiken en ondersteunen. Door het geven van juiste informatie, advies en ondersteuning wil Stop it Now! de persoon waarover men bezorgd is maar ook de dichte omgeving zelf – waar nodig – beter toeleiden naar de gepaste hulp.

HANDLEIDING START HET GESPREK

Het bespreekbaar maken van bezorgdheden met een naaste

STAP 1: DE VOORBEREIDING

- Kies een geschikte plaats en tijdstip
- Vertrouw op je gevoel
- Verdiep je in het probleem
- Concretiseer je bezorgdheid
- Praat over je bezorgdheden met een vertrouwenspersoon
- Bereid het uiteindelijke gesprek goed voor

STAP 2: GA HET GESPREK AAN

- Start het gesprek
- Tast de situatie af op een open, niet veroordelende manier

STAP 3: STIMULEER DE PERSOON OM ZELF TE VERTELLEN

- Laat de persoon ook zelf zijn/haar verhaal doen

STAP 4: VAT HET GESPREK SAMEN

- Vat samen wat jullie besproken hebben

STAP 5: BESPREEK HET VERVOLG

- Stel - indien nodig - samen een veiligheidsplan op
- Rond het eerste gesprek goed af

STAP 6: ZORG VOOR JEZELF

- Neem de ruimte om het even te laten bezinken
- Evalueer het gesprek en bespreek na met je vertrouwenspersoon

HANDLEIDING

START HET GESPREK - spreken over je bezorgdheden

Deze handleiding geeft je correcte informatie over pedofilie en seksueel kindermisbruik. Het legt het verband uit tussen beide maar ook juist wat de verschillen zijn tussen pedofilie en kindermisbruik (zie bijlage). Daarnaast geeft de handleiding aan wat je kan doen als je je zorgen maakt over de gevoelens of het gedrag van iemand in je omgeving en waarom het zo belangrijk is dit bespreekbaar te maken. Deze handleiding formuleert een aantal tips over hoe je een moeilijk gesprek kan voorbereiden en hoe je het moeilijk gesprek uiteindelijk kan aangaan.

Deze handleiding kan je ondersteunen in het aangaan van een gesprek met de persoon waarover je bezorgd bent. Als je vragen of bezorgdheden hebt tijdens het doorlopen van deze handleiding, mag je uiteraard steeds contact opnemen met Stop it Now!.

Inleiding

Praten over seks is nooit gemakkelijk. Praten over bezorgdheden omtrent een seksuele aantrekking naar minderjarigen en (potentieel) seksueel kindermisbruik is nog moeilijker. Het wordt helemaal moeilijk wanneer er mensen bij betrokken zijn die je dierbaar zijn. Leren praten over je bezorgdheden kan echter helpen iemand in je omgeving te beschermen. Het kan ook een groot verschil maken voor de persoon waarover je bezorgd bent zelf.

Veel mensen die in de knoop zitten met gedachten of gevoelens die ze niet begrijpen, voelen zich alleen. Ze weten niet met wie ze kunnen praten. Ook mensen die seksueel misbruik pleegden, wensten achteraf vaak dat iemand hen rechtstreeks had gevraagd wat er aan de hand was.

Een gesprek is de beste manier om verandering op gang te brengen. Stop it Now! kan je helpen bij het stellen van vragen om meer te weten te komen over wat er mogelijks aan de hand zou kunnen zijn en wat je kan doen om de persoon te helpen. Stop it Now! zal je helpen zoeken naar welke opties mogelijk zijn en welke stappen je best kan nemen. Stop it Now! kan je ook ondersteunen in de beslissing om er – samen met de persoon waarover je bezorgd bent - professionele hulp bij te halen.

Als je je onzeker voelt over wat nu juist seksueel kindermisbruik en pedofilie is, dan ben je niet alleen. Wens je meer informatie over pedofilie, (on)aanvaardbaar seksueel gedrag of kindermisbruik, bekijk dan de bijlage van dit document met veel gestelde vragen en antwoorden. Je kan ook steeds meer leren over seksuele gezondheid op de website van [Sensoa](#). Je kan uiteraard ook terecht bij Stop it Now! voor het bespreken van je vragen of bezorgdheden.

Deze handleiding werd opgesteld in lijn met de adviezen van Sensoa en gesteund op het "[Praten over seks](#)" -methodiek van Sensoa. Deze werd toegepast op het bespreken van bezorgdheden rond seksuele gevoelens of gedrag naar minderjarigen. Sensoa is het Vlaams expertisecentrum voor seksuele gezondheid.

STAP 1: DE VOORBEREIDING

- Kies een geschikte plaats en tijdstip

Denk na over waar je het gesprek wilt laten doorgaan. Kies een plaats waar je veilig, rustig, en comfortabel kan praten. Vraag dan aan de andere volwassene of hij/zij je kan ontmoeten. Dit klinkt heel formeel, maar het kan zo eenvoudig zijn als 'kan je morgen langskomen voor een koffie en een babbel? Welk uur zou je passen?' Of, 'Laten we praten, ik kan langskomen nadat je kinderen in bed liggen.'

- Vertrouw op je gevoel

Als je gevoelsmatig aanvoelt dat iets niet oké is, bent je misschien geneigd om dit te negeren. Maar jouw gevoel is meestal een reactie op iets bestaands dat je gezien of gehoord hebt. Jouw gevoel is daarom geen bewijs dat er iets onrustwekkend aan de hand is maar wel belangrijk genoeg om het ernstig te nemen en het te bespreken.

- Verdiep je in het probleem

Misschien heb je het gevoel dat je dingen ziet die er niet zijn, dat je overdrijft, of iedereen in je buurt juist naïef is. Het is hoe dan ook belangrijk niet te panikeren. Het feit dat iemand zich mogelijks aangetrokken voelt tot minderjarigen, hoeft daarom niet te betekenen dat die persoon een direct gevaar is voor kinderen. Ook in dit geval kan er een situatie gecreëerd worden waar iedereen zich goed (en veilig) in voelt. Probeer jezelf vooral eerst goed te informeren over: wat pedofilie nu juist is en wat het verschil is met kindermisbruik, wat strafbaar en schadelijk is en wat niet, vanaf welke leeftijd je seksueel gedrag mag stellen,... Voor meer informatie kan je de veel gestelde vragen alvast doornemen in bijlage. Je kan ook contact opnemen met Stop it Now! op het nummer 0800/200 50.

- Concretiseer je bezorgdheid

Probeer voor jezelf duidelijk te krijgen wat je bezorgdheid nu juist is. Waar zit je mee en waar maak je je zorgen om? Schrijf eventueel je bezorgdheden op, laat ze even liggen en lees ze daarna nog eens na. Stel jezelf de vraag hoe dit zou overkomen als je deze bezorgdheden zou bespreken met de persoon. Of hoe het voor jou zou voelen als iemand deze bezorgdheden aan jou zou vertellen. Je kan ook gebruik maken van voorbeelden om je bezorgdheden duidelijk te krijgen voor jezelf. Deze kan je nadien ook gebruiken in het gesprek.

- Praat over je bezorgdheden met een vertrouwenspersoon

Alvorens je een gesprek begint over wat je gezien of gehoord hebt, kan het nuttig zijn om met iemand anders die je vertrouwt te praten. Een familielid of een dichte vriend zou jouw bezorgdheid kunnen delen. Je zou ook een reactie kunnen krijgen als 'bemoei je met je eigen zaken' of 'zoek toch geen problemen'. Deze antwoorden betekenen niet dat jouw bezorgdheden niet echt zijn. De andere persoon kan wat tijd nodig hebben om zich

gemakkelijker te voelen bij het onderwerp. Het kan ook zijn dat het gesprek met die vertrouwenspersoon je de zaken vanuit een ander perspectief doet bekijken.

Het is nuttig ten minste één persoon te kennen die om je geeft en die je kan vertrouwen. Die persoon kan met je praten over je bezorgdheden, kan je steun bieden bij het voorbereiden van het gesprek en kan na het gesprek ook jou ondersteunen. Want ook voor jezelf zorgen is belangrijk.

Als er niemand is die je hierin kan vertrouwen, mag je steeds contact opnemen met Stop it Now! op het nummer 0800/200 50. Stop it Now! kan jou ondersteunen tijdens de voorbereiding van het gesprek.

- Bereid het uiteindelijke gesprek goed voor

Denk goed na over welke boodschap je wilt overbrengen. Kies een paar van de belangrijkste punten voor jouw eerste gesprek. Je moet in staat zijn om jouw bezorgdheden te beschrijven over de gevoelens of het seksueel gedrag dat je opgemerkt hebt. Onthoud: niemand vindt het gemakkelijk te spreken over mogelijke seksuele gevoelens of gedrag ten opzichte van kinderen.

Je zou aan je vertrouwenspersoon kunnen vragen om het gesprek samen voor te bereiden. Als je nog geen bondgenoot hebt gevonden, oefen dan wat je wilt zeggen luidop tegen jezelf. Het kan aanvankelijk wat vreemd voelen, maar als je jezelf de woorden hebt horen zeggen, zal het veel gemakkelijker zijn om ze tegen iemand anders te zeggen. Zo kan je ook beter proberen inschatten hoe jouw boodschap kan overkomen.

STAP 2: GA HET GESPREK AAN

- Begin het gesprek

Geef bij de start van het gesprek aan dat je ergens mee zit. Je kan aanbrengen dat je om de persoon geeft en dat je je zorgen maakt om hem/haar. Je kan de persoon laten weten dat je altijd openstaat om te praten. Leg uit waarover je wil praten en waarom je erover wil praten. Je mag gerust ook aangeven dat je het niet makkelijk vindt om het gesprek aan te gaan.

Woorden om mee te starten: 'Ik geef veel om jou'. 'Ik zit met je in'. 'Ik wil je helpen want ik maak me zorgen om je ... daarom dat ik gevraagd heb hiervoor tijd vrij te maken'. 'Ik heb lang nagedacht over hoe ik hierover met jou moet praten.' 'Laat me beginnen met te zeggen dat ik heel veel om je geef maar dat ik me zorgen maak over je seksuele gevoelens of gedrag. Zouden we het hierover samen even kunnen hebben?'

- Tast de situatie af op een open, niet veroordelende manier

Denk altijd goed na over wat je zegt en hoe het kan overkomen. Vraag je steeds af of het niet veroordelend klinkt. Praat vooral vanuit jezelf, zodat je het niet voor de ander lijkt in te vullen

(vb. 'ik heb het gevoel dat', 'ik denk', 'ik vind'). Bespreek je bezorgdheden en geef een aantal voorbeelden als het niet duidelijk zou zijn.

Wat als ...
de persoon boos wordt
de persoon het dadelijk afblokt
je merkt dat je te emotioneel wordt
je kwaad wordt
...

Rond het gesprek dan af. Voorkom escalatie en maak een nieuwe afspraak wanneer jullie beiden een beetje rustiger zijn. Overweeg wat de volgende stappen kunnen zijn. Misschien kan je er wel een andere volwassene bij betrekken die jullie beiden kunnen vertrouwen? Je kan ook eenvoudigweg zeggen: 'laten we het morgen opnieuw proberen'. Dit is alleszins niet jouw enige kans. Het is normaal dat zo een gesprek moeilijk verloopt. Het is goed dat je het gesprek bent aangegaan, dat is het begin.

STAP 3: STIMULEER DE PERSOON OM ZELF TE VERTELLEN

- o Laat de persoon ook zelf zijn/haar verhaal doen

Stimuleer de persoon waarover je bezorgd bent zelf te vertellen. Dit kan je doen door concreet te vragen naar: 'Wat vind je er zelf van?', 'Wat wil je hier zelf over vertellen?',... Stel een aantal open vragen over hoe de persoon het ziet of hoe hij/zij zich voelt. Stel altijd vragen zonder bepaalde zaken te veronderstellen of te veralgemenen en stel enkel vragen die er toe doen in functie van je bezorgdheid. Laat ook zeker genoeg ruimte.

Als de persoon begint te vertellen, kunnen onderstaande vragen je helpen wat duidelijkheid te krijgen over hoe de persoon er zelf naar kijkt, wat hij/zij verwacht en waar zijn/haar grootste bezorgdheden liggen.

- Bevraag of en waar de persoon zich zelf zorgen over maakt (Zorgen)
 - o 'Waar maak jij je vooral zorgen over?', 'Waar maak jij je het meeste zorgen over?'
- Bevraag wat de persoon er zelf over denkt (Ideeën)
 - Vb. 'Hoe denk je zelf dat dit komt?', 'Welke gedachten gaan door je hoofd?'
- Bevraag wat de persoon zelf verwacht of hoopt (Verwachtingen)
 - Vb. 'Waar hoop jij zelf op?', 'Wat verwacht jij dat er zal gebeuren?', 'Hoe zie jij de toekomst, hoe gaan we nu verder.'

STAP 4: VAT HET GESPREK SAMEN

- Vat samen wat jullie besproken hebben

Vat goed samen wat jullie juist besproken hebben en welke afspraken jullie hebben gemaakt. Hoe jullie deze willen bekomen en hoe jullie deze gaan opvolgen.

Een samenvatting van het gesprek kan je gebruiken om het gesprek stilaan af te ronden. Je laat het gesprek best niet té lang doorgaan. Als je merkt dat het voor een van de twee genoeg is geweest kan je het gesprek proberen op een goede manier af te ronden door het samen te vatten.

DO!	DON'T
<ul style="list-style-type: none">○ Problematiseer het gedrag, niet de persoon○ Geef voorbeelden van het gedrag waarover je bezorgd bent○ Verduidelijk wat dit met jou doet of heeft gedaan○ Stel duidelijke en open vragen○ Durf door te vragen	<ul style="list-style-type: none">○ Generaliseer niet, veralgemeen niet○ Vul de antwoorden niet zelf in○ Ga niet uit van je eigen veronderstellingen○ Trek geen overhaaste beslissingen

STAP 5: BESPREEK HET VERVOLG

Dit is een noodzakelijke stap. **In alle gevallen bespreek je samen een vervolg.** Als je niet samen op zoek gaat naar verdere hulp, of je maakt geen nieuwe afspraak om het er nog eens over te hebben, geef je altijd de boodschap dat de deur bij jou openstaat.

- Stel - indien nodig - samen een veiligheidsplan op

Dit veiligheidsplan kan verband houden met de veiligheid van kinderen in de omgeving maar kan ook verband houden met de veiligheid van de persoon waarover je bezorgd bent. Wees duidelijk waarover je nog steeds bezorgd bent. Als je bezorgdheid heel concreet is, met betrekking tot de veiligheid van anderen of de veiligheid van de persoon zelf, probeer dan samen een veiligheidsplan op te stellen.

Een veiligheidsplan:

- Maak duidelijke afspraken, afhankelijk van waarover je bezorgd bent. Spreek door over deze afspraken, zodanig iedereen weet waar hij/zij voor staat en wat er verwacht wordt.
- Neem je verantwoordelijkheid en bespreek het wanneer je dingen opmerkt die je niet juist lijken. Je moet er op toekijken dat het veiligheidsplan gevolgd wordt.

- Betrek eventueel andere volwassenen om het veiligheidsplan goed te kunnen volbrengen.
- Probeer er te zijn voor wie er betrokken is en het nodig heeft.

Wanneer er iemand gevaar loopt – en de persoon niet bereid is samen een oplossing te zoeken - kan je zelf verdere stappen ondernemen. Je kan terecht bij de hulpverlening, of in het geval van een strafbaar feit of noodsituatie kan je naar de politie gaan. De politie inlichten moet steeds het laatste redmiddel zijn. Probeer eerst samen te zoeken naar een oplossing.

- o Rond het eerste gesprek goed af

Bespreek vooraleer je het gesprek afrondt altijd goed hoe je verder gaat. Maak samen afspraken over hoe jullie het na het gesprek gaan aanpakken. Mogelijke afspraken kunnen zijn: waar kan je terecht, wat zijn moeilijke situaties voor jou, met wie gaan we dit bespreken, hoe gaan we potentiële risicosituaties vermijden, hoe gaan we om met de kinderen in jouw buurt, hoe kunnen we jou helpen,... Maak ook een afspraak voor een volgend gesprek en geef aan dat de persoon waarover je bezorgd bent steeds bij jou terecht kan. Op het tweede gesprek kunnen jullie de afspraken die werden gemaakt ook samen evalueren.

Om het gesprek echt te beëindigen toets je best altijd nog even af hoe die persoon zich nu voelt. Woorden om mee te eindigen: 'Hé, ik heb nu wel veel gezegd. Misschien heb je wat tijd nodig om erover na te denken. 'Ik kom snel nog eens langs om verder te praten.' Of 'Kunnen we allebei nadenken over wat er gezegd is en afspreken om verder te praten over enkele dagen?'

Meestal is één conversatie niet genoeg om iemand echt te bereiken en samen tot een oplossing te komen. Maak gerust een nieuwe afspraak. Wat vooral belangrijk is, is dat je je tijd neemt om het gesprek te voeren en eventueel een tweede gesprek aan te gaan.

STAP 6: ZORG VOOR JEZELF

- o Neem de ruimte om het even te laten bezinken

Verschillende emoties kunnen door dit gesprek naar boven komen: Je kan je schuldig voelen, angstig, boos of verward zijn of je bedrogen voelen. Je hebt misschien nog meer vragen die je wilt stellen. Het kan ook zijn dat je opgelucht bent en dat je het gevoel hebt dat je er goed aan gedaan hebt het gesprek aan te gaan. In het beste geval heb je het gevoel dat het gesprek goed verlopen is. Jullie kunnen samen de goede richting uitgaan. Laat het even bezinken en geef jezelf de tijd het gesprek te plaatsen vooraleer je het gaat evalueren.

- o Evalueer het gesprek en bespreek na met je vertrouwenspersoon

Praat met iemand over hoe het gesprek is gelopen -en wat je erbij gevoeld hebt. je zal misschien tijd nodig hebben om na te denken over wat je er verder mee wil doen.

Het is ook belangrijk voor jezelf te zorgen. Ook voor jou was dit een moeilijk gesprek en je maakt je oprecht zorgen. Bespreek daarom hoe het gegaan is met je vertrouwenspersoon. Wanneer nodig kan ook voor jou naar (professionele) hulp worden gezocht. Je kan ook na het gesprek contact opnemen met Stop it Now! om te bespreken hoe het gelopen is.

Tijdens het doorlopen van deze stappen mag je steeds contact opnemen met Stop it Now!.

0800/200 50 – vragen@stopitnow.be

BIJLAGE:

Veel gestelde vragen en antwoorden

Wat is pedofilie?

Pedofilie is een seksuele voorkeur waar volgens internationaal onderzoek ongeveer 1% van de mannelijke bevolking mee leeft. Over vrouwelijke pedofielen is veel minder bekend. Specialisten en onderzoekers gaan er van uit dat de meerderheid van de pedofielen in België, mannen zijn.

Een pedofiel is een volwassen persoon die zich seksueel aangetrokken voelt tot kinderen die nog geen secundaire geslachtskenmerken vertonen (verlaging van de stem, haargroei, borstontwikkeling, ...). Hierbij wordt vaak uitgegaan van kinderen onder de leeftijd van 13 jaar. Sommigen voelen zich alleen aangetrokken tot kinderen, terwijl anderen zich aangetrokken voelen tot zowel volwassenen als kinderen. Pedofilie valt volgens het classificatiesysteem voor psychiatrische aandoeningen onder de parafilieën, seksuele voorkeuren die afwijken van de heersende norm*.

Pedofilie wordt vaak verward met pedoseksualiteit; seksueel gedrag met betrekking tot kinderen. Pedofilie als seksuele voorkeur is niet strafbaar, het verrichten van pedoseksuele handelingen wel.

**DSM 5 is het wereldwijd gehanteerde classificatiesysteem voor psychiatrische aandoeningen.*

Wat is pedoseksueel gedrag?

Pedoseksueel gedrag is het stellen van seksueel gedrag met een minderjarige die nog geen secundaire geslachtskenmerken vertoont (verlaging van de stem, haargroei, borstontwikkeling, ...). Hierbij wordt vaak uitgegaan van kinderen onder de leeftijd van 13 jaar. Pedoseksueel gedrag is altijd strafbaar, net als het bekijken van kinderporno.

Niet ieder pedoseksueel misbruik vindt plaats omwille van pedofiele gevoelens. Soms wordt er ook seksueel gedrag gesteld wanneer men zich niet aangetrokken voelt tot kinderen. Andere factoren spelen daarbij een rol.

Stop it Now! spreekt liever over kindermisbruik om verwarring met pedofiele gevoelens te vermijden.

Wat is het verschil tussen pedofilie en pedoseksualiteit?

Een pedofiel is een volwassen persoon met seksuele gevoelens voor kinderen die nog geen secundaire geslachtskenmerken vertonen (verlaging stem, haargroei, borstontwikkeling,...) Hierbij wordt vaak uitgegaan van kinderen onder de leeftijd van 13 jaar.

Een pedoseksueel is een persoon die seksuele handelingen verricht met kinderen die nog geen secundaire geslachtskenmerken vertonen. Het verschil zit dus in het wel of niet handelen naar deze seksuele interesse.

Pedofilie wordt vaak verward met pedoseksualiteit. Het ervaren van pedofiele gevoelens is niet strafbaar, het verrichten van pedoseksuele handelingen wel.

Zijn alle plegers van seksueel kindermisbruik pedofiel?

Niet elk pedoseksueel gedrag of kindermisbruik gebeurt door iemand met pedofiele gevoelens. Soms wordt er ook seksueel gedrag gesteld wanneer men zich niet aangetrokken voelt tot kinderen. Het is zeer goed mogelijk dat plegers van seksueel kindermisbruik andere motieven hebben dan een seksuele voorkeur. Op de gerechtelijke gevolgen van iemands handelen, heeft dit geen invloed, op de eventuele therapeutische benadering echter wel.

Pleegt elke pedofiel seksueel kindermisbruik?

Er is een groot verschil tussen het ervaren van pedofiele gevoelens en het effectief stellen van pedoseksueel gedrag. Het merendeel van de mannen die pedofiele gevoelens ervaren, willen nooit strafbare feiten plegen. Het is zeer goed mogelijk dat mensen met pedofiele gevoelens nooit misbruik plegen, omdat zij kinderen geen schade willen berokkenen. Gedrag en fantasieën hoeven dus niet samen te vallen.

Er zijn mensen met pedofiele gevoelens die deze weten te beheersen en nooit feiten plegen. Het accepteren pedofiel te zijn en het leren goed en veilig om te gaan met deze gevoelens is ingewikkeld en kan erg zwaar zijn. Hierover praten kan ondersteuning bieden. Ook behandeling kan helpen bij het goed en veilig leren omgaan met deze gevoelens.

Wat is de oorzaak van pedofilie?

Pedofilie is een seksuele voorkeur waarbij biologische, psychologische en sociologische factoren een rol kunnen spelen. Het is geen genetische ziekte maar een gevoel waar allerlei factoren op kunnen inspelen. De oorzaak verschilt van persoon tot persoon en is niet altijd even duidelijk. Ook in de wetenschappelijke literatuur is er nog geen algemene theorie die pedofilie voor iedereen kan verklaren. Pedofilie wordt door pedofielen vaak ervaren als een geaardheid.

Valt pedofilie te genezen?

Pedofilie valt niet te genezen maar (preventieve) hulp kan helpen om te leren omgaan met pedofiele gevoelens. Het besef dat er pedofiele gevoelens zijn is al een hele stap, nadien kan met behulp van een vertrouwenspersoon of de hulpverlening op zoek worden gegaan naar hoe het verder kan. De last van het ervaren van deze seksuele gevoelens wordt dikwijls onderschat. Mensen met pedofiele gevoelens weten vaak niet waar ze terecht kunnen met hun probleem. Stop it Now! biedt voor hen ondersteuning en advies. Door ondersteuning van mensen met pedofiele gevoelens kan ook indirect pedoseksueel misbruik worden voorkomen.

Wat is efebofilie?

Efebofilie is de seksuele voorkeur van een volwassene voor een minderjarige die reeds secundaire geslachtskenmerken vertoont - hierbij wordt vaak uitgegaan van kinderen vanaf 13 jaar - maar nog niet kan instemmen met seksuele activiteiten. Secundaire geslachtskenmerken zijn lichamelijke kenmerken die zich pas ontwikkelen in de puberteit, zoals een verlaging van de stem, haargroei, borstontwikkeling, ...

In België is de minimumleeftijd voor het instemmen tot het stellen of ondergaan van seksuele activiteiten 16 jaar.

Sommigen voelen zich alleen aangetrokken tot minderjarigen, terwijl anderen zich aangetrokken voelen tot zowel volwassenen als minderjarigen. Pedofilie en efebofilie kunnen ook samengaan.

Wat is efeboseksueel gedrag?

Efeboseksueel gedrag is het stellen van seksueel gedrag met een minderjarige die wel al secundaire geslachtskenmerken vertoont (verlaging van de stem, haargroei, borstontwikkeling, ...) maar nog niet kan instemmen met seksuele activiteiten. In België is de minimumleeftijd voor het instemmen tot het stellen of ondergaan van seksuele gedragingen 16 jaar.

Efeboseksueel gedrag is altijd strafbaar, ook het bekijken van pornografisch materiaal van minderjarigen is strafbaar.

Niet ieder efeboseksueel misbruik gebeurt door iemand met efebofiele gevoelens. Soms wordt er ook seksueel gedrag gesteld wanneer men zich niet aangetrokken voelt tot minderjarigen.

Stop it Now! spreekt liever over kindermisbruik om verwarring met efebofiele gevoelens te vermijden.

Wat is het verschil tussen efebofilie en efeboseksualiteit?

Een efebofiel is een volwassen persoon met seksuele gevoelens voor minderjarigen die reeds secundaire geslachtskenmerken vertonen. Vaak wordt hier uitgegaan van de leeftijd van 13 jaar. Een efeboseksueel is een persoon die seksuele handelingen verricht met minderjarigen die reeds secundaire geslachtskenmerken vertonen - maar nog geen seksuele handelingen mogen stellen. Het verschil zit dus in het wel of niet handelen naar de seksuele interesse.

Efebofilie wordt vaak verward met efeboseksualiteit. Het ervaren van efebofiele gevoelens is niet strafbaar, het verrichten van efeboseksuele handelingen wel.

Zijn seksuele activiteiten met minderjarigen altijd strafbaar?

Seksuele handelingen met iemand die nog geen 16 jaar oud is, zijn altijd strafbaar. Zelfs wanneer de jongere ermee instemt en wanneer er geen dwang is gebruikt. Boven de 16 jaar kan een jongere in bepaalde gevallen instemmen met seksuele gedragingen wanneer de minderjarige geen familie of inwonende is. Het seksueel gedrag moet dan wel met toestemming zijn, vrijwillig, gelijkwaardig, met zelfrespect, in de juiste ontwikkelingsfase en in een juiste context plaatsvinden.

[Surf naar de website van Sensoa voor meer info >](#)

Kan een minderjarige zelf beslissen of hij/zij seks wil?

In België is de minimumleeftijd voor het instemmen tot het stellen of ondergaan van seksuele gedragingen 16 jaar. De seksuele meerderjarigheid vanaf 16 jaar is evenwel niet absoluut. De toestemming kan ook bij iemand die ouder is dan zestien jaar in twijfel worden getrokken, zeker wanneer het gaat over seksualiteit tussen een meerderjarige en een minderjarige en er sprake is van een gezagsrelatie, een machtsrelatie of autoriteit. Voor het instemmen met seksueel contact met familieleden of inwonende personen, moet de jongere 18 jaar zijn. Voor het instemmen met het aanmaken en verspreiden van seksueel getint beeldmateriaal moet een minderjarige 18 jaar zijn.

Wat is seksueel kindermisbruik?

Seksueel gedrag met een minderjarige die nog niet kan instemmen met seksuele activiteiten is altijd seksueel misbruik. Na de seksuele meerderjarigheid kan er nog steeds sprake zijn van seksueel misbruik: bijvoorbeeld wanneer er sprake is van een gezagsrelatie, een machtsrelatie of autoriteit.

Ook wanneer er geen rekening gehouden wordt met één of meer kenmerken van een gezonde seksualiteitsbeleving: toestemming, vrijwilligheid, gelijkwaardigheid, zelfrespect en seksualiteit die is aangepast aan de context en de ontwikkelingsfase, kan er sprake zijn van misbruik.

Komt seksueel kindermisbruik vaak voor?

Seksueel kindermisbruik is een wereldwijd probleem. Naar schatting krijgt 1 op 5 kinderen te maken met seksueel grensoverschrijdend gedrag voor de leeftijd van 18 jaar. 1 op 10 meisjes en 1 op 20 jongens zou zich onder de leeftijd van 18 jaar seksueel misbruik kunnen herinneren. Misbruik moet voorkomen worden want de gevolgen voor slachtoffers zijn erg groot. Preventie is daarom heel belangrijk.

Wat is kinderporno?

Alle seksueel getinte beelden van minderjarigen (onder de 18 jaar) zijn kinderpornografie. Er wordt geen onderscheid gemaakt: zowel filmpjes, afbeeldingen, zinnebeelden, foto's, tekeningen maar ook liederen en teksten met een kinderpornografisch karakter zijn strafbaar. Ook virtuele beelden - of beelden waar geen echte minderjarigen op worden afgebeeld - zijn dus strafbaar.

Kinderpornografie omvat alle beelden waarin minderjarigen worden afgebeeld in of deelnemen aan seksuele handelingen, of alle afbeeldingen waar kinderen of hun geslachtsorganen worden afgebeeld met een seksuele betekenis.

Hoewel er in de strafwet wordt gesproken over kinderporno, verkiest Stop it Now! te spreken over 'misbruikbeelden van minderjarigen'. Porno heeft immers als doel seksuele opwinding en genot te bekomen en is niet illegaal. Kinderporno is per definitie misbruik en is wel illegaal. Kinderporno onderschrijft volgens Stop it Now! dan ook niet de ernst van het probleem.

Is het bekijken van kinderporno strafbaar?

Het bekijken van kinderporno is zeker strafbaar. Bij het maken van kinderpornografie worden ook kinderen misbruikt. Ook al is het niet altijd geweten wie de kinderen zijn, door het bekijken van kinderporno maak je ook slachtoffers. Filmpjes, afbeeldingen, zinnebeelden, foto's, tekeningen maar ook liederen en teksten met een kinderpornografisch karakter zijn strafbaar.

Wanneer je bang bent kinderporno te gaan downloaden - of wanneer je deze al bekeken hebt - kan je ook contact opnemen met Stop it Now!.

Is contact met een minderjarige via het internet of telefoon strafbaar?

Seksueel getint chatten - online praten via sociale media, sms, chatrooms, mail, ... - of zichzelf tonen via een foto of via de webcam met minderjarigen is ook strafbaar.